ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାରେ
୧୯୭୬-୭୭ ମସିହାର ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନ କର
ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିନାୟକ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ
ଅଭିଭାଷଣ

ମାର୍ଚ୍ଚ ୧, ୧୯୭୬

ବାଚସ୍ପତି ମହୋଦୟ,

୧୯୭୭ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ବଜେଟ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ସମସ୍ତ କାଗଜପତ୍ର ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ ! ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବାର୍ଷିକ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ତୃତୀୟ ଥରପାଇଁ ଏହି ମହନୀୟ ଗୃହରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଥିବାରୁ ମୁଁ ନିଜକୁ ବିଶେଷ ଗୌରବାନ୍ୱିତ ମନେକରୁଛି । ଆଉ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ସପ୍ତାହ ପରେ ଚଳିତ ବଜେଟ ପଞ୍ଜିକାର ମିଆଦ ପୂରିଯିବ । କିନ୍ତୁ ୧୯୭୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷଟି ଆମ ରାଜ୍ୟ ତଥା ଦେଶର ଆର୍ଥିକ ଇତିହାସରେ ଏକ ଚିରସ୍ମରଣୀୟ ସ୍ମୃତି ହୋଇ ରହିବ ନାହିଁ । ମୋର ଏଭଳି ମନ୍ତବ୍ୟର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଏକ ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥାନର ପ୍ରତିଚ୍ଛବି ଦେଖା ଦେଇଛି ଏବଂ ଦେଶର କୋଟି କୋଟି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାଗ୍ରସ୍ତ ଓ ଦୁଃସ୍ଥ ଦେଶବାସୀଙ୍କପାଇଁ ନୂତନ ପଥ ଫିଟିଛି । ଆମର ଜାତୀୟ ଜୀବନରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାକ୍ଷରରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିପାରିବା ଭଳି ଗତ କେତେମାସର ଘଟଣାକୁ ଆଲୋଚନା କଲେ ମୋର ମନେପଡ଼େ ବିଗତ ଫେବୃଆରୀ ମାସର ଏହି ସମୟ, ଯେତେବେଳେ କି ବିରୋଧି ଦଳରେ ଥିବା ମୋର ସମ୍ମାନାସ୍ପଦ ବନ୍ଧୁମାନେ ଏ ଦେଶ ଏବଂ ଏହାର ଅର୍ଥନୀତି ଏକ ଧାବମାନ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତିଜନିତ ବିପର୍ଯ୍ୟୟର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ଧ୍ୱଂସାଭିମୁଖୀ ହେଉଛି ବୋଲି ଉଦ୍‌ବେଗ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ଓ ଆମର ଧ୍ୱଂସ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ସତର୍କ କରାଇ ଦେଉଥିଲେ । ସେମାନେ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଥିବା ଆର୍ଥିକ, ପ୍ରଶାସନିକ ଓ ମୁଦ୍ରା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରତିକାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମାମୁଲି ଓ ଉପରଠାଉରିଆ ବୋଲି ମନେ କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମତରେ ଦେଶ ଯେଉଁ ଜଟିଳ ସଙ୍କଟରେ ଉପନୀତ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରୁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃସାଧ୍ୟ । ମାତ୍ର ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରତିକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ତା'ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଫଳାଫଳ ଏତେ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଉ ଅଧିକ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବା ଅନାବଶ୍ୟକ । ଏହି ଧ୍ୱଂସସୂଚକ ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭ୍ରମାତ୍ମକ ତାହା ଗତ କେତେ ମାସର ଘଟଣାବଳୀରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି । ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତିଜନିତ ଜ୍ୱରରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇଛୁଁ । ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିର ହ୍ରାସ ଘଟିଛି ଏବଂ ୧୯୭୫ ପାଇକାରୀ ମୂଲ୍ୟସୂଚୀ ଶତକଡ଼ା ୭.୧ ଭାଗ କମିଛି । ଖାଦ୍ୟ-ଶସ୍ୟ, ଶିଳ୍ପ କଞ୍ଚାମାଲ ଓ ଶିଳ୍ପଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ ଯୋଗୁଁ ଏହା ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବେଶ୍ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି । ଏହି ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ଅଧିକ ଗତିଶୀଳ କରି ଦେଲେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଓ ସୁସ୍ଥ ଜୀବନଯାପନର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ନିମନ୍ତେ ଜାତି ଏବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ଗତାନୁଦୃଷ୍ଟି

୧୯। ଦେଶର ସମାଜବାଦ, ଗଣତନ୍ତ୍ର ଓ ଆଇନର ଶାସନ ପ୍ରଭୃତି ବିବିଧ ପନ୍ଥା ଉପରେ ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ଭାବେ ଦଳେ ଲୋକଙ୍କ ଆକ୍ରମଣକୁ ଯେଉଁଭଳି ଭାବେ ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହିତ ଦେଶବାସୀ ପ୍ରତିହତ କରିଛନ୍ତି ତାହା ବାସ୍ତବିକ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶକର। ନୈରାଶ୍ୟର ଅତଳ ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରୁ ସଂହତି, ଶୃଙ୍ଖଳା ଓ ସଂଯମର ଆଲୋକକୁ ଆସିବାରେ ଜାତିପାଇଁ ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତି ଓ ତତ୍‌ପରବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ ଉତ୍ତୋଳକ ସ୍ୱରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି। ପ୍ରାୟ ତିରିଶ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଏକ ମଧ୍ୟ ରାତ୍ରିରେ ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ହାସଲ କରିଥିଲା। ଗତ ଜୁନ୍ ମାସରେ ଠିକ୍ ସେହିଭଳି ଏକ ମଧ୍ୟ ରାତ୍ରିରେ ଏକ ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା। ଫାସିଷ୍ଟ ପ୍ରେରଣା ଓ ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ଦେଶରେ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଓ ଅରାଜକତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଥିବା ଦଳେ ଲୋକଙ୍କର ମୁକାବିଲା କରିବାକୁ ସମଗ୍ର ଜାତି ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧ ହେଲା। ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତି ଘୋଷଣା ଏବଂ ତା'ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଆମର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ସୌହାର୍ଦ୍ୟ ଓ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ସଂରକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ଏକ ଅନୁକୂଳ ପଦକ୍ଷେପ। ଆମ ସମାଜର ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଅସଂଖ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ଦୁଃଖଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଲାଘବ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ୨୦-ଦଫା ସମ୍ବଳିତ ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏହାର ଅନ୍ୟତମ ସ୍ଥାୟୀ ଅବଦାନ। ତଥାପି କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସନ୍ଦେହ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି ଏବଂ କୁହାଯାଉଛି ଯେ ଏହି ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତି ଏକ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ-ମୂଳକ ରାଜନୀତିର ରକ୍ଷାକବଚ ଏବଂ ୨୦-ଦଫା ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏକ ଅନ୍ତଃସାରଶୂନ୍ୟ ଧୂମାଚ୍ଛାଦନ ମାତ୍ର। ଏହି ଅତିରଞ୍ଜିତ ମିଥ୍ୟାର ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାକୁ ଅସାର ବାକ୍‌ଚାତୁରୀର ଆଶ୍ରୟ ନେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ମୁଁ ଅନୁଭବ କରୁନାହିଁ। ଯେପରି ଅଭିଯୋଗ ହେଉଛି, ଯଦି ସେପରି ଜରୁରୀ ଅବସ୍ଥା ଘୋଷଣା ପରଠାରୁ ଗଣତନ୍ତ୍ର ବା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ନୀତି ଉପରେ ଆଧାରିତ ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ମାନ ଓ ସହନଶୀଳତା ନଥାନ୍ତା, ତେବେ ଆମେ ସ୍ୱାଧୀନଭାବରେ ନିଜ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରି ଆଲୋଚନା କରିବାପାଇଁ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଭୋଟ ମାଧ୍ୟମରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିବାପାଇଁ ଆଜି ଏଠାରେ ଏକଜିତ ହୋଇ ପାରି ନଥାନ୍ତେ। ଯେଉଁପରି, ୨୦-ଦଫା ସମ୍ବଳିତ ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ହୁଏତ କିଛି ନୂତନତ୍ୱ ନଥାଇ ପାରେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଏକ କର୍ମାଭିମୁଖୀ ବାସ୍ତବ ଯୋଜନା ଏବଂ ଦୁଇବେଳା ଖାଇବାକୁ ପାଉନଥିବା ଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ଦରିଦ୍ର ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଜୀବନ ଧାରଣର ମାନ ଉନ୍ନତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆମେ ଯେ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ, ଏହା ତାହାର ଏକ ନିଦର୍ଶନ। ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତିର ଅବ୍ୟବହିତ ପୂର୍ବରୁ ଦେଶ ଆଗରେ ଦୁଇଟି ପନ୍ଥା ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଥିଲା ; ନୀରବ ଦର୍ଶକ ଭାବରେ ଦେଶରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ମୂଳୋତ୍ପାଟନକୁ ସହ୍ୟ କରିଯିବା କିମ୍ବା ଏହି ଆହ୍ୱାନର ଦୃଢ଼ ମୁକାବିଲା କରି ଦେଶର ମୌଳିକ ଭିତ୍ତି ବିଧାନର ସୁରକ୍ଷାପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା। ମୋ ମତରେ ଏ ଦେଶ ଏବଂ ଦେଶବାସୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପନ୍ଥାଟିକୁ ଯଥାର୍ଥଭାବରେ ବାଛି ନେଇଛନ୍ତି। ଜାତୀୟ ଜୀବନର ଏକ ଅତି ଜଟିଳ ପରିସ୍ଥିତି ଭିତରୁ ଆମର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କର ପାରଦର୍ଶିତା ଓ ଧୀମତା ବଳରେ ଦେଶକୁ ଯେପରିଭାବରେ ବାହାରକରାଇ ଆଣିଲେ ସେଥି

ନିମନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ ବଂଶଧରମାନେ ତାଙ୍କଠାରେ ଗଭୀର କୃତଜ୍ଞତା ପାଶରେ ଆବଦ୍ଧ ରହିବେ । ତାଙ୍କର ଦୂରଦୃଷ୍ଟି ନିମନ୍ତେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ, ଆସନ୍ତୁ, ତାଙ୍କର ସାହସିକ ଓ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ନେତୃତ୍ୱ ପ୍ରତି ଆମର ସମ୍ମିଳିତ, ଅକୁଣ୍ଠ ସମର୍ଥନ ଜ୍ଞାପନ କରିବା ।

୨ । ବାରମ୍ବାର ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ବିପାକ ସତ୍ତ୍ୱେ ବି ରାଜ୍ୟର ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତି ଯଥେଷ୍ଟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ରହିଛି । ୧୯୭୫ ଅଗଷ୍ଟ ମାସର ବନ୍ୟା ପ୍ରଳୟଙ୍କରୀ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମାନ୍ୟବର ରାଜ୍ୟପାଳ ତାଙ୍କର ଅଭିଭାଷଣରେ ସୂଚାଇ ଦେଇ-ସାରିଛନ୍ତି ଯେ ଜନବଳ, ଆର୍ଥିକ ସମ୍ବଳ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଇ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାରେ ଆମେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ରଖି ନଥିଲୁ । ଠିକ୍ ସମୟରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଭାବରେ ଅଇଣ୍ଟ୍ରିସିୟା ରିଲିଫ୍ ଓ ଋଣଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ଜରୁରୀ ସାହାଯ୍ୟ ବାବଦରେ ମୋଟ ୪.୨୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍ ବଜେଟ୍‌ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିବା ୩.୫୮ କୋଟି ଟଙ୍କାଠାରୁ ଏହା ପ୍ରାୟ ୦.୬୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ । ବନ୍ୟାରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ମରାମତି ଓ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସକାଶେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ବଜେଟରେ ୨.୫୫ କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଗତବର୍ଷର ପ୍ରଳୟଙ୍କରୀ ବନ୍ୟାଜନିତ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ଯେଉଁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଲେ ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଏହି ଅବସରରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ମୁଁ ଆମର ଆନ୍ତରିକ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି । ଏ ସବୁ ସାମୟିକ ବାଧାବିଘ୍ନ ସତ୍ତ୍ୱେ ଆମର ସମୁଦ୍ଧ ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତିର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି । ୧୯୭୪-୭୫ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା (୧୯୬୦-୬୧ ମୂଲ୍ୟ ସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ) ରାଜ୍ୟର ଆୟ ୧,୩୯୧.୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିବା ସ୍ଥଳେ ୧୯୭୫-୭୬ ଶେଷବେଳକୁ ଏହା ୧,୬୭୦.୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ୧୯୭୪-୭୫ରେ ଧାନ ଉତ୍ପାଦନ ୪.୯ ନିୟୁତ ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଏହା ୬.୯ ନିୟୁତ ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ, ଡାଲି, ଶସ୍ତା ଦରର ଲୁଗା ଓ ଖାଇବା ତେଲ ପ୍ରଭୃତି ସାଧାରଣ ଖାଉଟି ଦ୍ରବ୍ୟର ଯୋଗାଣ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଉନ୍ନତି ହୋଇଥିବାରୁ ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ତି ଜନିତ ଅବସ୍ଥା ଦୂରୀଭୂତ ହୋଇଛି । ସର୍ବ ଭାରତୀୟ ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରେଣୀପାଇଁ ଖାଉଟି ମୂଲ୍ୟସୂଚୀ (୧୯୬୦=୧୦୦) ୧୯୭୪ ଅକ୍ଟୋବରରେ ୩୫୫ ପଏଣ୍ଟ ଥିବାସ୍ଥଳେ ୧୯୭୫ ଅକ୍ଟୋବର ସୁଦ୍ଧା ତାହା ୩୧୬ ପଏଣ୍ଟକୁ ଖସି ଆସିଛି । ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦାର୍ଥର ଦରଦାମ ହ୍ରାସ ପାଇଛି ।

ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ।

୩ । ସମାଜର ଅବହେଳିତ ଓ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକେ ଯେପରି ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଅର୍ଥନୈତିକ ଉନ୍ନତିର ଅଂଶୀଦାର ହୋଇପାରିବେ, ସେଥି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ୧୯୭୫ ଜୁଲାଇ ପହିଲାରେ କୋଡ଼ିଏ ଦଫା ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ନୂତନ ପଥପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ନୂତନ ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଗତ

୨୦-ଦଫା ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।

କେତେ ମାସ ହେଲା ଜୋରସୋରରେ ଅନେକ ବହୁମୁଖୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ଅନାବଶ୍ୟକ ନିଯୁକ୍ତି ବନ୍ଦ, ଗସ୍ତ ଓ ଅଫିସ ଖର୍ଚ୍ଚରେ କଟକଣା, ଆସବାବପତ୍ର କ୍ରୟ ଏବଂ ସରକାରୀ ଦପ୍ତରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଥାସମ୍ଭବ କଟକଣା କରିବା ଫଳରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ମୋଟରେ ୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କାଟ କରାଯାଇ ପାରିଛି । ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ଖର୍ଚ୍ଚ କାଟ ବାବଦରେ ୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ହିସାବକୁ ନିଆଯାଇଅଛି । ମାଲ ମହଜୁଦ, ଲାଭଖୋରୀ, ଚୋରାକାରବାର ଓ ଟିକସ ଫାଙ୍କି ପ୍ରଭୃତି ଦମନ କରାଯାଇଛି । ଦରଦାମ ପରିସ୍ଥିତି ଆୟତ୍ତାଧୀନ ଅଛି । ଅର୍ଥନୈତିକ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କପ୍ରତି କଠୋର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଭୂମିହୀନଙ୍କୁ ଭୂମି ବଣ୍ଟନ, ସିଲିଂ ବହିର୍ଭୂତ ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ ଜମିକୁ ସରକାରଙ୍କ ଦଖଲକୁ ଆଣିବା ଏବଂ ଘରଢ଼ିହ ଯୋଗାଇଦେବା ପ୍ରଭୃତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ରୁତ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି । ୧୯୭୪-୭୫ରେ ୧·୫ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୨·୪୭ ଲକ୍ଷ ଏକର ଜମି ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ୮୩,୦୦୦ ତଫସିଲଭୁକ୍ତ ସଂପ୍ରଦାୟର ଓ ୩୪,୦୦୦ ତଫସିଲଭୁକ୍ତ ଜାତିର ଲୋକ । ଚଳିତ ବର୍ଷ ୭୧,୬୩୨ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୧·୪୧ ଲକ୍ଷ ଏକର ଜମି ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି । ଉପକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୫୩,୬୨୮ ଜଣ ତଫସିଲଭୁକ୍ତ ଜାତି ଓ ସଂପ୍ରଦାୟର ଲୋକ । ଯାହା ଜଣା ପଡୁଛି, ଚଳିତ ବର୍ଷ ୧·୭୦ ଲକ୍ଷ ଏକର ଜମି ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଯେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି ତାକୁ ଆମେ ଅନାୟାସରେ ହାସଲ କରିପାରିବୁ । ଚଳିତ ବର୍ଷ ୧୪,୦୦୦ରୁ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କୁ ବିନା ସଲାମିରେ ୧୯୦ ଏକର ଘରଢ଼ିହ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀ ଲୋକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ଅଧିକ ଅଗ୍ରଗତି କରିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ସମନ୍ୱିତ ବାସଗୃହ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟର ୫ ଲକ୍ଷ ବାସହୀନ ଲୋକଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଘର ଯୋଗାଇ ଦେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆମେ ରଖିଛୁ । ୭୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟସାପେକ୍ଷ ଏହି ଯୋଜନା ସହିତ ଘର ଜମି ଯୋଗାଣ, କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲାଭପ୍ରଦ ଧନ୍ଦାର ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପିଇବା ପାଣିପାଇଁ କୂଅ ଓ ସ୍କୁଲ ଘର ପ୍ରଭୃତି ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ କରାଯିବ । ସଂପ୍ରତି ଏହି ଯୋଜନାଟି ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଗଚ୍ଛିତ ଯୋଜନା ପାଣ୍ଠିରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି । ଢେଙ୍କାନାଳ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, କଳାହାଣ୍ଡି ଓ କୋରାପୁଟ ଏହି ୪ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଏହି ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ୨,୫୦୦ ଘର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାୟ । ଉକ୍ତ ପରିକଳ୍ପନା ଯୋଜନା କମିଶନଙ୍କ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇବା ପରେ ପରେ ଯୋଜନା ବାବଦ ବରାଦ ଅର୍ଥର ପରିମାଣ ବେଶ୍ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଯାହା ହେଲେବି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅଗ୍ରଗତି ବ୍ୟାହତ ହେବନାହିଁ ଓ ୧୯୭୬-୭୭ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଏ ଭଳି ଆହୁରି ଅନେକ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ । ଅସାଧୁ ମହାଜନମାନଙ୍କ ଶୋଷଣରୁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଗରିବ ଲୋକଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଋଣମୁକ୍ତ କରିବା ହେତୁ ଉପୁଜୁଥିବା ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସମାଧାନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ

ସୁତରାଂ ୧୯୩୯ ମସିହା ମହାଜନୀ ଆଇନର କେତେକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସମୟୋପଯୋଗୀ କରିବାଲାଗି ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଛି । ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର କଡ଼ାକଡ଼ି ପ୍ରୟୋଗ ଫଳରେ ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ଅତ୍ୟଧିକ ସୁଧ ନେଉଥିବା ମହାଜନମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ୭୦୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମକଦ୍ଦମା ରୁଜୁ କରାଯାଇଛି । ଏଥି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଯେଉଁଭଳି ଭାବେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ଋଣ ମିଳି ପାରିବ, ସେଥିନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନମୂଳକ ତଥା ସମନ୍ୱିତ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାଲାଗି ସମବାୟ ଓ ବ୍ୟବସାୟୀ ବ୍ୟାଙ୍କମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି । ମୁଁ ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଉଛି ଯେ ଏ ପ୍ରକାର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ସନ୍ଧିକ୍ଷଣରେ ଉପୁଜୁଥିବା ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଆୟତ୍ତ କରିବାପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

୩୨ । ନୂତନ ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁସବୁ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅଗ୍ରଗତି ଘଟିଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା—୪୭,୦୦୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କ୍ଷୁଦ୍ର ତଥା ନାମମାତ୍ର ଋଣୀ ଯେପରି ସମବାୟ ସମିତିର ସଭ୍ୟଭୁକ୍ତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସମିତିରୁ ଋଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧାସୁଯୋଗ ପାଇବେ, ସେଥି ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ରିଲିଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା; ଅଭାବଗ୍ରସ୍ତ ପିତାମାତା ବିଶେଷତଃ ତଫସିଲଭୁକ୍ତ ଜାତି ଓ ତଫସିଲଭୁକ୍ତ ସଂପ୍ରଦାୟର ପିଲାମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷାଗତ ସୁବିଧାସୁଯୋଗର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା; ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଖାତା, କାଗଜ ଓ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଯୋଗାଇବା; ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅଧିକସଂଖ୍ୟକ ଉପସ୍ଥାନ ବୃଦ୍ଧିର ବ୍ୟବସ୍ଥା; ହାଇସ୍କୁଲ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ପରୀକ୍ଷାରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ୩୦୦ ଜଣ ମେଧାବୀ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ କଲେଜରେ ନାମ ଲେଖାଇବା ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନରେ ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା । ଶ୍ରମିକ ତଥା ମଜୁରିଆମାନଙ୍କୁ ଶୋଷଣରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରମିକ ତଥା ମଜୁରିଆଙ୍କ ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ମଜୁରି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ହେଉଛି ଆଉ ଏକ ପଦକ୍ଷେପ । ଏସବୁ ଯୋଜନାରେ ଆମେ କେତେଦୂର ସଫଳତା ଲାଭ କରିଛୁଁ, ସେ ସଂପର୍କରେ କେତେକ ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ମାନ୍ୟବର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି । ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବେ ଯେ ଏହି ବିଂଶସୂତ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆମର ସମୁଦାୟ ସାମାଜିକ ତଥା ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସରର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କେନ୍ଦ୍ର । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳର ସଦସ୍ୟବୃନ୍ଦ ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହୀ । ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅଗ୍ରଗତି ସଂପର୍କରେ ବାରମ୍ବାର ସମୀକ୍ଷା ଓ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ କରିବାପାଇଁ ମନ୍ତ୍ରୀ, ବେସରକାରୀ ଓ ସରକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ, କେତେକ ମହଲରେ ଏହି ୨୦-ଦଫା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏକ ଧ୍ୱନି ବୋଲି ଯେଉଁ ଭିତ୍ତିହୀନ ମତ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି, ତାହାକୁ ଉପେକ୍ଷା କରାଯାଇ ପାରେ ।

ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ଓ ଏହାର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ।

୪ । ୧୯୭୬-୭୭ ବଜେଟରେ ଯୋଜନା ବାବଦରେ ୧୪୪·୭୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ଅଣଯୋଜନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ ବାବଦରେ ୧୬୦·୪୧ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଯେଉଁ ବ୍ୟୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି, ତାହା ଏକ ସାମ୍ୟବାଦୀ ସମାଜର ଭିତ୍ତି ସ୍ଥାପନ ଦିଗରେ, ଅଧିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ସୁବିଧାସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ଏବଂ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନଗ୍ରସର ତଥା ସାମାଜିକ ସ୍ତରରେ ଅବହେଳିତ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ କରାଇବା ଦିଗରେ ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ପଦକ୍ଷେପ । ଆଗାମୀ ବର୍ଷର ବଜେଟରେ ଉଭୟ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ପରିକ୍ଷେପ ଓ ଆଶୁ ଫଳପ୍ରଦ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଆମର ସୁଦୂରପ୍ରସାରୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା; ବିଭିନ୍ନ ସୂତ୍ରରୁ ଆମ ସମ୍ବଳର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟାଇ ଆମ ଅର୍ଥନୀତିର ସ୍ଥିତିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା । ଏତଦ୍ୱାରା ଆମେ କ୍ରମବିକାଶଶୀଳ ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିସର ଭିତରେ ବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ ବ୍ୟାବହାରିକ ଚାହିଦା ପୂରଣ କରି ଅଧିକ ସଞ୍ଚୟ କରି ପାରିବା ଏବଂ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ସମ୍ବଳ ବିନିଯୋଗ କରି ପାରିବା । ଆମର ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା; କ୍ୱଚିତ୍ ସୁବିଧା-ସୁଯୋଗ ପାଉଥିବା, ବେକାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ଉପକାର ନିମନ୍ତେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଫଳପ୍ରଦ ହେବାଭଳି କେତେକ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା । ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତିର ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ୧୯୭୬-୭୭ ମସିହାରେ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ ବିନିଯୋଗର ନିଟ୍ ବାର୍ଷିକ ଅଟକଳ ୧୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଛି । ୧୯୭୬-୭୭ ମସିହା ପାଇଁ ମୋଟ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ବାବଦ ଅଟକଳ ୧୪୪·୭୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା ଚଳିତ ବର୍ଷର ମୂଳ ଯୋଜନା ଅଟକଳ ୮୯·୬୫ କୋଟି ଟଙ୍କାଠାରୁ ଶତକଡ଼ା ୪୦ ଭାଗ ଅଧିକ । ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ ତ୍ରିକୋଣଭୂମି ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବାପାଇଁ ୧ କୋଟି ଏବଂ ବନ୍ୟା ପରିସ୍ଥିତିଜନିତ ମରାମତି ଓ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ୭·୫୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିବାରୁ ଉକ୍ତ ମୂଳ ଅଟକଳକୁ ୯୮·୬୦ କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଅଛି । ରାଜ୍ୟର ଯୋଜନା ବାବଦ ଖର୍ଚ୍ଚ ୧୯୭୪-୭୫ ମସିହାଠାରୁ କ୍ରମଶଃ ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ପଞ୍ଚମ ଯୋଜନାର ପ୍ରଥମ ତିନିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରାୟ ୩୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିବ । ସମଗ୍ର ଚତୁର୍ଥ ଯୋଜନାକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଆମର ସମୁଦାୟ ବିନିଯୋଗର ପରିମାଣ ପ୍ରାୟ ୨୫୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । "ଆଜି ଆମେ ଏକ ବୃହତ୍ତର ଯୋଜନା ଖର୍ଚ୍ଚ— ବୃହତ୍ତର କେବଳ ଆମର ବର୍ତ୍ତମାନର ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ— ହାତକୁ ନେବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛୁଁ । ମୁଣ୍ଡପିଛା ଆୟର ସ୍ୱଳ୍ପତାର ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ପରିଣତ ଏକ ବିକାଶୋନ୍ମୁଖୀ ରାଜ୍ୟର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମସ୍ୟା ଓ ବହୁବିଧ ଆବଶ୍ୟକତା ବାବଦରେ ଯୋଜନା କମିଶନ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଅବହିତ କରିବାପାଇଁ ଆମ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଅକ୍ଳାନ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ଫଳରେହିଁ ଏହା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଛି" ।

୫ । ଆମେ ଶାସନ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରଠାରୁ, ରାଜ୍ୟର ଜନସାଧାରଣ ଧାରାବାହିକଭାବରେ ଅର୍ଥନୈତିକ ଉନ୍ନତି ହାସଲ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଆୟ କରିପାରିବା ଦିଗରେ ଯେଉଁ ଉଦ୍ୟମ କରିଆସୁଛୁ, ଆସନ୍ତା ବର୍ଷର ଯୋଜନା ତା'ର ଅନୁବୃତ୍ତି ମାତ୍ର । ୧୯୭୬-୭୭ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଯୋଜନା ଅଟକଳ ୧୩୪·୭୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ମୁଖ୍ୟତଃ ନିମ୍ନଲିଖିତମତେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯିବ :— ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର		ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ପରିଚାଳିତ ସଂସ୍ଥା ଓ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ସଂସ୍ଥା	
	(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)		(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)
(କ) ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (କୋର୍ ସେକ୍ଟର)	୭୫·୯୦	(କ) ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ଼	୮·୩୩
(ଖ) ସାମାଜିକ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀ-ସେବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	୧୭·୭୫	(ଖ) ଓଡ଼ିଶା ଖଣି କର୍ପୋରେ-ସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍	୧·୭୭
(ଗ) ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୌଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (Non-core Sector)	୧୦·୩୫	(ଗ) ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ..	୧·୯୫
ମୋଟ ..	୧୦୩·୯୦	ମୋଟ ..	୩୧·୮୪

ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ଼ ଯୋଜନାପାଇଁ ଉଲ୍ଲିଖିତ ୮·୩୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟତୀତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଯୋଜନା ଅଟକଳରେ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (କୋର୍ ସେକ୍ଟର) ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଥିବା ୭୫·୯୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ବୋର୍ଡ଼ର ଅଧିକ ଯୋଜନା ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ୭·୮୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

୬ । ମୁଖ୍ୟ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କେନ୍ଦ୍ର ହେଉଛି କୃଷି, ବୃହତ୍ ଓ ମଧ୍ୟମ ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତିର ବିକାଶସାଧନ । ୧୯୭୬-୭୭ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଯୋଜନା ଅଟକଳରେ କେବଳ ଜଳସେଚନ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନପାଇଁ ୭୫·୩୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ରଖାଯାଇଛି । ପଞ୍ଚମ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ଯୋଜନା ବାବଦ ବ୍ୟୟ ୬୩·୦୪ କୋଟି ଟଙ୍କାଠାରୁ ଏହା ଅଧିକ । ଅଚଳ ଅବସ୍ଥା, ସ୍ୱଳ୍ପ ଅମଳ, ଫସଲ୍ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧାନର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ, ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅସ୍ଥିରତା, ଅନିଶ୍ଚିତ ବୃଷ୍ଟି ଉପରେ କୃଷି ଓ ସମବାୟ ।

ନିର୍ଭରଶୀଳତା ପ୍ରକୃତ କୃଷି ଅର୍ଥନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସ୍ୱରୂପ । ଅବଶ୍ୟ ଉନ୍ନତ ଧରଣର କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ଆଧୁନିକ ବୈଷୟିକ ବ୍ୟବହାର, ଭୂମିହୀନ ଲୋକମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାହ୍ରାସ, ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ତରର ନିରାପତ୍ତା ଓ କୃଷୀଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ଖାଦ୍ୟ-ଶସ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯେ ସହାୟକ ହୋଇଛି, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଗତବର୍ଷ ସମୟୋପଯୋଗୀ ବୃଷ୍ଟି ହେତୁ ୫୭ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଖରିଫ୍ ଫସଲ କରାଯାଇ ପାରିଥିଲା । ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଫସଲ ଅମଳ କରି ସ୍ଥିତ ଜମିର ପରିମାଣ ବା କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ବୃଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅମଳର ଉତ୍ଥାନ-ପତନଜନିତ ସମସ୍ୟାର ଯେ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ସେ ବିଷୟରେ ଆମେ ସଚେତନ । କୃଷକ ତା'ର ଜମିରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣ ବଳକା ଉତ୍ପାଦନ କରି ଅଳ୍ପ ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତିକୁ ପୁନର୍ବିନିଯୋଗ କରିବାକୁ ହେଲେ ଜମିର ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତି ବଢ଼ାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ମୌଳିକ ଅଭାବ ଦୂରୀକରଣ ହେଉଛି ଆମର କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଆଭିମୁଖ୍ୟ । ୧୯୭୬-୭୭ ବର୍ଷରେ ୫·୯ ନିୟୁତ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ଆମର ବର୍ତ୍ତମାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଅଧିକ ଖତ ଓ ରାସାୟନିକ ସାର ବ୍ୟବହାର କରି, ଉନ୍ନତ ଧରଣର ତଥା ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ବିହନ ବ୍ୟବହାର କରି, କୀଟ ଓ ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରି ଏବଂ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ଓ ସୁଯୋଗର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଯୋଗ କରି ଆମର କୃଷୀ ଭାଇମାନେ ୧୯୭୬-୭୭ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଅଧିକ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରି ପାରିବେ । ଏତଦ୍‌ଭିନ୍ନ କପା, ଆଖୁ, ଝୋଟ ଓ ତୈଳବୀଜଭଳି ଶିଳ୍ପୋପଯୋଗୀ ଫସଲ ଅଧିକ ଜମିରେ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛୁଁ । ସ୍ଥୂଳ ଆକାରରେ ୨·୮୨ ଲକ୍ଷ ଟନ୍, ୩·୬୩ ଲକ୍ଷ ଟନ୍ ତୈଳବୀଜ, ୪·୦୦ ଲକ୍ଷ ଗାଣ୍ଠି ଝୋଟ ଓ ୧୧,୦୦୦ ଗାଣ୍ଠି ତୁଳା ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ଲାଗି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଡାଲି ଜାତୀୟ ଫସଲ ଓ ପନିପରିବା ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଜମିରେ ଅମଳ କରିବା ସକାଶେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଛି । ଚଳିତ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ୧୯୭୬-୭୭ ବର୍ଷରେ ଅଧିକ ୧୭,୯୦୭ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଉନ୍ନତ ଧରଣର ବିହନ ବଣ୍ଟାଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ଖାଦ୍ୟସାର ଆକାରରେ ହିସାବ କଲେ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ଆଉ ଅଧିକ ୩୯,୦୦୦ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ରାସାୟନିକ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବ ଏବଂ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଓ ଅର୍ଥକରୀ ଫସଲ ପାଇଁ କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ବ୍ୟାପକ ଅଞ୍ଚଳରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ । ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ, ଜଳ ଉପଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ମୃତ୍ତିକା ପରୀକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଆହୁରି ବ୍ୟାପକ କରାଯିବ ଯେପରିକି ରାଜ୍ୟର ମୃତ୍ତିକା ଓ ଜଳ ସଂପଦର ଯଥାଯଥ ବିକାଶ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାହାର ସଦୁପଯୋଗ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଗବେଷଣା ଫଳରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ଉନ୍ନତ କିସମର ଧାନ, ଗହମ, ମାଣ୍ଡିଆ ଓ ମୁଗ ବାହାର କରାଯାଇ ପାରିଛି । ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ କୃଷି ମଣ୍ଡଳରେ ରହିଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ନିରୂପଣ କରିବା ଲାଗି ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା କରାଯାଉଛି । ଅଞ୍ଚଳ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଫଳଚାଷର ପ୍ରସାର ଉପରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଛି । କ୍ଷୁଦ୍ର କୃଷୀ ଉନ୍ନୟନ

ସଂସ୍ଥା (S. F. D .A.) ଏବଂ ନାମମାତ୍ର ଚାଷୀ ଓ କୃଷି ଶ୍ରମିକ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା (M. F. A. L.) କ୍ଷୁଦ୍ର ତଥା ନାମମାତ୍ର ଚାଷୀଙ୍କୁ ଓ ଭୂମିହୀନ ମଜୁରିଆଙ୍କୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ସବୁପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । କୃଷି ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଆଗାମୀ ବର୍ଷର ବଜେଟରେ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ୧୧.୧୭ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା ସମେତ ଏ ବାବଦରେ ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ୧୪.୪୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇପାରେ ।

୭.୧ । ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଋଣ ଓ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାଲାଗି ରାଜ୍ୟରେ ବିଛେଇ ହୋଇ ରହିଥିବା ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକ ଏକ ବିଶେଷ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଚଳିତ ବର୍ଷରେ ୩୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ସମବାୟ ଋଣ ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ୧୯୭୬-୭୭ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ୩୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ସମବାୟ ଋଣ ଦେବାଲାଗି ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଋଣ ମଧ୍ୟରୁ ୨୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦୀ ଋଣ ଏବଂ ୧୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟମ ତଥା ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ଋଣ । ୧୯୭୬ ଜୁଲାଇ ମାସରେ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ସମବାୟ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକର ସଭ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ୧୯.୭୫ ଲକ୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ଏବଂ ଏହା ଫଳରେ ପ୍ରାୟ ଶତକଡ଼ା ୭୦ ଭାଗ କୃଷକ ପରିବାର ସମବାୟ ପରିସରଭୁକ୍ତ ହେବେ । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଲୋକମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଙ୍କ ସୁବିଧା ଓ ଋଣ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟରେ ୪ଟି ଗ୍ରାମ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଛି । ପ୍ରଥମ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କଟି ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗତ ଜାନୁଆରୀ ତଳେ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରାଯାଇଛି । ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ବଣ୍ଟନ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ସମବାୟ ଖୁଚୁରା ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତମାନଙ୍କରେ ଖୋଲିବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଛି । ସମବାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ରହିଥିବା ବିଭିନ୍ନ ତ୍ରୁଟି ଓ ଅସୁବିଧା ଏବଂ ସମସ୍ୟା ଚିହ୍ନଟ କରିବାପାଇଁ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ସେ ସବୁକୁ ସୁଧାରିବା ନିମନ୍ତେ କି କି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ, ସେଥିପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁଶୀଳନ କରି ପରାମର୍ଶ ଦେବାକୁ ସରକାର ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରିଛନ୍ତି ।

୭ । ପଶୁପାଳନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିମନ୍ତେ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ୫୫.୦୦ ଲକ୍ଷ ଓ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନାରେ ୫୦.୭୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏହା ଫଳରେ ସଘନ ଗୋ-ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟର ୪ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ଜାତିଆ ଗାଈଗୋରୁ ଉତାରିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅଧିକ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନପାଇଁ ତଥା ଉନ୍ନତ ପ୍ରଜନନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଗୋରୁଗାଈଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟୋନ୍ନତିପାଇଁ ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ପଶୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରାଯାଇପାରିବ । ଉନ୍ନତ ପ୍ରଜନନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବିଶେଷ ଫଳପ୍ରଦ ଓ ବ୍ୟାପକ କରିବା ନିମନ୍ତେ ୧୯୭୬-୭୭ ବର୍ଷର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଡେନମାର୍କ ସରକାରଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଏକ ଫ୍ରୋଜନ୍ ସିମେନ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ଛୋଟ ଛୋଟ ତଥା ନାମମାତ୍ର ଚାଷୀମାନେ ଯେପରି ଜାତିଆ ଗୋରୁଗାଈଙ୍କର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିପାରିବେ, ସେଥିନିମନ୍ତେ

ପଶୁପାଳନ, ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ମତ୍ସ୍ୟ ଚାଷ ।

ସାହାଯ୍ୟ ଆକାରରେ ଗୋ-ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । କୁକୁଡ଼ା ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ଯ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ୨୦ଟି କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ ସମବାୟ ସମିତି ଗଠନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି ସମିତିମାନଙ୍କ କୁକୁଡ଼ା କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନର ବିକ୍ରୀକଟାର ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ସମବାୟ ବିକ୍ରୀକେନ୍ଦ୍ର ଫେଡ଼େରେସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ୧୯୭୫-୭୬ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟରେ ଅଣ୍ଡା ଉତ୍ପାଦନ ୨୫୨ ନିୟୁତରୁ ଅଧିକ ହେବ ବୋଲି ଅନୁମାନ । ରାଜ୍ୟରେ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବ୍ୟାପକ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ସମବାୟ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ ସମିତିମାନ ଗଢ଼ାଯାଇ ପ୍ରାଥମିକ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକୁ ସର୍ବିସ୍ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ରାଜ୍ୟରେ ଏକ ଦୁଗ୍ଧ ଉନ୍ନୟନ କର୍ପୋରେସନ ଗଠନ ଦିଗରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ୱରୂପ କୃଷି ଶିଳ୍ପ କର୍ପୋରେସନ ଫୁଲନଖରାସ୍ଥିତ ଦୁଗ୍ଧ ଯୋଗାଣ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ହାତକୁ ନେଇଛନ୍ତି । ୧୯୭୫-୭୬ ବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଗୋ-ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ, ବିଶେଷକରି ଯେଉଁମାନେ ସଙ୍କର ଜାତୀୟ ଦୁଧିଆଳି ଗାଈ ରଖିଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ବିହନ ଓ ଘାସ ବୁରୁଆଦି କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି । ଗୋ-ମହିଷାଦି ପଶୁ ସମ୍ପଦ ବୃଦ୍ଧି ସାଙ୍ଗକୁ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନର ବିକାଶ ଘଟିଲେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ କର୍ମ ସଂସ୍ଥାନ ସୁଯୋଗର ପରିସର ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅଧିକ ଆୟର ପଥ ସୁଗମ ହେବ । ବିଶେଷକରି ଗାଁ ଗହଳର ଛୋଟ ଛୋଟ ଚାଷୀ ଏବଂ ନାମମାତ୍ର ଚାଷୀମାନେ ଉପକୃତ ହୋଇ ପାରିବେ ।

୭.୧ । ୧୯୭୬-୭୭ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ମତ୍ସ୍ୟ ସମ୍ପଦର ଉନ୍ନୟନ ଓ ମତ୍ସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ବାବଦକୁ ୪୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ ହୋଇଛି । ମଧୁର ମାଛ ଉତ୍ପାଦନ ୨୭ ହଜାର ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନକୁ ଏବଂ ସମୁଦ୍ର ମାଛ ୨୫ ହଜାର ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନକୁ ବଢ଼ାଇବା ନିମନ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ୧୯୭୫-୭୬ ରେ ଉଭୟ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଜଳାଶୟଗୁଡ଼ିକରୁ ଏବଂ ସମୁଦ୍ରରୁ ମାଛ ଉତ୍ପାଦନ ମୋଟ ୪୬,୦୦୦ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ହେବ ବୋଲି ଅନୁମାନ । ଅଧିକ ମତ୍ସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସଫଳ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୧୯୭୬-୭୭ ବର୍ଷରେ ୪୪୦ ନିୟୁତ ଯାଆଁଳ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ ଏବଂ ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ସରକାରୀ ମାଛ ଯାଆଁଳ ଫାର୍ମଗୁଡ଼ିକରୁ କୃତ୍ରିମ ପ୍ରଣାଳୀ (ଇନ୍‌ଡ୍ୟୁସ୍‌ଡ୍ ବ୍ରିଡିଂ) ରେ ୭୭ ନିୟୁତ ଯାଆଁଳ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯିବ । ସମୁଦ୍ରରୁ ମାଛ ଧରୁଥିବା ଗରିବ ଧୀବରମାନେ ଯେପରି ଅଧିକ ମାଛ ଧରି ପାରିବେ, ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଶୀ ଡ଼ଙ୍ଗା ଓ ଜାଲ୍ କିଣିବା ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥଲଗାଣ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅର୍ଥ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଏ ଯୋଜନାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଶତକଡ଼ା ୨୫ ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ ଆକାରରେ ମିଳିବ । ଖାରିନଆ ପ୍ରାଥମିକ ମତ୍ସ୍ୟଜୀବୀ ସମବାୟ ସମିତି ନିମନ୍ତେ ୫୯.୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଏକ ପରିକଳ୍ପନା ଏବଂ ରାଜଲକ୍ଷ୍ମୀ ସମବାୟ ସମିତି ପାଇଁ ୭୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଆଉ ଏକ ପରିକଳ୍ପନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୃଷି ପୁନଃ ଅର୍ଥ ଲଗାଣ କର୍ପୋରେସନ (ଏଗ୍ରିକଲ୍‌ଚରାଲ ରିଫାଇନାନ୍ସ

କର୍ପୋରେସନ)ଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରାଯାଉଛି । ଏହି ଦୁଇଟିଯାକ ପରିକଳ୍ପନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାହେଲେ ସମୁଦ୍ରରୁ ଅଧିକ ଏକହଜାର ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ମାଛ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇ ପାରିବ । ୧୯୭୬-୭୭ ବର୍ଷରେ ୬୮ ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ତଥା ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ମାଛଚାଷ ସମ୍ପର୍କରେ ତାଲିମ ଦିଆଯିବ । ସ୍ୱଦେଶୀ ମତ୍ସ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଗବେଷଣା ଓ ନିକୃଷ୍ଟ ଧରଣର ମତ୍ସ୍ୟର ଉପଯୋଗିତା ସମ୍ପର୍କରେ ଜୟପୁର ଓ ପାରାଦୀପଠାରେ ସମନ୍ୱିତ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ରମାନ ଖୋଲାଯିବ । ଏ ବାବଦ ମୋଟ ବ୍ୟୟର ଶତକଡ଼ା ୭୫ ଭାଗ ଅର୍ଥ ଭାରତୀୟ କୃଷି ଗବେଷଣା ପରିଷଦରୁ ସାହାଯ୍ୟ ଆକାରରେ ମିଳିବ । ୮୯·୩୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଧାମରା ମାଛଧରା ବନ୍ଦରର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଏ ସମସ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ଫଳରେ ରାଜ୍ୟର ମତ୍ସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଚାହିଦା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।

ଜଳସେଚନ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ।

୮ । କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତିର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଜଳ-ବିହନ-ସାର ପ୍ରୟୋଗର ବିପ୍ଳବ ଦେଖା ଦେଇଛି, ତା’ ମଧ୍ୟରେ ଜଳସେଚନର ଭୂମିକା ଅତୀବ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଅଞ୍ଚଳ ଜଳସେଚନ ପରିସର ମଧ୍ୟକୁ ଆଣିବା ନିମନ୍ତେ ଆମେ ଯେଉଁ ନୀତି ଗ୍ରହଣ କରିଛୁ ତା’ର ଦ୍ରୁତ ଅଗ୍ରଗତି ହୋଇ ପାରିଛି । ୧୯୭୪-୭୫ ବର୍ଷ ଶେଷସୁଦ୍ଧା ବୃହତ ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ଜଳସେଚନ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ସାମର୍ଥ୍ୟ ୭·୮୮ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଥିଲା । ୧୯୭୫-୭୬ ବର୍ଷରେ ଏହି ସାମର୍ଥ୍ୟ ୮·୨୮ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟରକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ଏବଂ ୧୯୭୬-୭୭ ବର୍ଷରେ ଆଉ ଅଧିକ ୩୫ ହଜାର ହେକ୍ଟର ଜମିକୁ ଜଳସେଚିତ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଛି । ୧୯୭୬-୭୭ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବୃହତ ଓ ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ଜଳସେଚନ ପରିକଳ୍ପନା ବାବଦରେ ୬୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯିବ । ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ‘ପୋଟେରୁ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ’ ବାବଦକୁ ୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହା ୧୯୭୫-୭୬ ବର୍ଷର ବ୍ୟୟ ୧୫·୦୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପରେ ଶତକଡ଼ା ୭୪ ଭାଗ ଅଧିକ । ବନ୍ୟାଜନିତ କ୍ଷତିର ମରାମତି ଓ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ବ୍ୟୟ ହେଉଥିବା ଅର୍ଥ ଏହି ହିସାବର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ । କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା, ସେଚ କୂପ ଓ ଉଠା ଜଳସେଚନ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ଫଳରେ ୧୯୭୬-୭୭ ବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ୩·୭୦ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର୍ ଜମିରେ ଜଳସେଚନ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଆସନ୍ତା ବର୍ଷପାଇଁ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ଓ ଉଠା ଜଳସେଚନ ବାବଦକୁ ୬ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଉଠା ଜଳସେଚନ କର୍ପୋରେସନ ୧୯୭୬-୭୭ ବର୍ଷରେ ୪୫ ହଜାର ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଅଞ୍ଚଳରେ ଭୂ-ତଳ ଜଳ ସର୍ଭେ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛନ୍ତି ଓ ଏହାକୁ ମିଶାଇ ୧୯୭୬-୭୭ ବର୍ଷ ଶେଷସୁଦ୍ଧା ୧,୪୫,୭୨୯ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଅଞ୍ଚଳରେ ସର୍ଭେ କରାଯାଇ ସାରିଥିବ । ଗୋଦାବରୀ ଓ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ଜଳ ରାଜିନାମା ଆମ ରାଜ୍ୟପକ୍ଷରେ ଅତୀବ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏଥି ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ଆମର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଉଦ୍ୟମପାଇଁ ଆନ୍ତରିକ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି । ଏହା ଫଳରେ ରାଜ୍ୟର ଜଳସେଚନ ଯୋଜନାର ପରିସର ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ; ବିଶେଷକରି କଳାହାଣ୍ଡି ଓ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଭଳି ଅନୁନ୍ନତ ଜିଲ୍ଲା ଉପକୃତ ହେବେ ।

୮·୯ । ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଭାରତର ଜଳ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସମ୍ବଳରେ ବହୁଳ ଭାବରେ ସମୃଦ୍ଧ କେତୋଟି ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଅନ୍ୟତମ । ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ଓ ତାହାର ସୁଲଭତା ବିଗତ କେତେବର୍ଷ ଧରି ଧାରାବାହିକଭାବେ ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ରାଜ୍ୟର ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଚତୁର୍ଥ ଯୋଜନା ଶେଷ ସମୟରେ ୬୯୫ ମେଗାୱାଟ୍ ଥିଲା । ଏହା ୧୯୭୪-୭୫ ବର୍ଷରେ ୬୩୭ ମେଗାୱାଟକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ଓ ୧୯୭୫-୭୬ ଶେଷସୁଦ୍ଧା ୬୭୫ ମେଗାୱାଟକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ଏହି ସାମର୍ଥ୍ୟ ୪୦୦ ମେଗାୱାଟକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ସାମର୍ଥ୍ୟ ୯୬୯·୫ ମେଗାୱାଟ୍ ହେବ । ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତିର ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ୧୯୭୬-୭୭ ବର୍ଷରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବିକ୍ରୟ ବାବଦରୁ ୬୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆୟ ହୋଇପାରେ । ୧୯୭୪-୭୫ ବର୍ଷରେ ଏହିଳି ଆୟର ପରିମାଣ ୧୬ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ କିଛି ଅଧିକ ଥିଲା । ରେଙ୍ଗାଲି, ଅପର କୋଲାବ, ଓ ତାଳଚେର ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ରର ସଂପ୍ରସାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥାଶୀଘ୍ର ଶେଷ କରିବା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିକାଶ ଯୋଜନାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଆସନ୍ତା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିକାଶ ବାବଦକୁ ୫୫·୩୩ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଚଳିତ ବର୍ଷର ୩୭·୭୫ କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତୁଳନାରେ ଏହା ଶତକଡ଼ା ୪୭·୫୭ ଭାଗ ଅଧିକ । ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଚମ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାରେ ୧୯୭୬-୭୭ ବର୍ଷର ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ୫,୦୦୦ରୁ ଅଧିକ ଗ୍ରାମ ଓ ପଲ୍ଲୀକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବ । ଏହା ଫଳରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ପାଇ ପାରୁଥିବା ମୋଟ ଗ୍ରାମର ସଂଖ୍ୟା ୧୪,୩୬୯ ହେବ ।

ଶିଳ୍ପ ଓ ଖଣିଜ ବିକାଶ ।

୯ । ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତିର ବହୁମୁଖୀକରଣ ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗୀ ଭାବେ ଜଡ଼ିତ । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସତ୍ତ୍ୱେ ସରୋଇ, ସରକାରୀ ତଥା ମିଳିତ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିପୁଳ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆମେ ଏକ ନୀତି ଗ୍ରହଣ କରିଅଛୁ । ୧୯୭୫-୭୬ ବର୍ଷରେ 'ଇପିକଲ୍' ସାଧାରଣ ଅଂଶ ବିନିମୟରେ ୦·୪୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କରି ୬ଟି ମିଳିତ ଉଦ୍ୟୋଗକୁ ସହାୟତା କରିଛନ୍ତି । ୧୯୭୬-୭୭ ବର୍ଷରେ ଅନ୍ୟୂନ ଆଉ ତିନିଗୋଟି ମିଳିତ ଉଦ୍ୟୋଗର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତ କର୍ପୋରେସନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରଚିଛନ୍ତି । ୧୯୭୫-୭୬ ବର୍ଷରେ ପାଞ୍ଚଜଣ ବେସରକାରୀ ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ୟୋକ୍ତା ସେମାନଙ୍କର ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ପାଇଁ 'ଇପିକଲ୍' ଠାରୁ ସହାୟତା ଲାଭ କରିଥିଲେ । ୧୯୭୬-୭୭ ବର୍ଷରେ ଆଉ ଅଧିକ ୧୩ ଜଣ ଶିଳ୍ପୋଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ଯୋଜନା ରହିଛି । ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ ବିକାଶ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଦୁଇଶହ ଏକର ଓ ରାଉରକେଲାରେ ଆଠ ଶହ ତିନି ଏକର ପରିମିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯେଉଁ ହସ୍ତଶିଳ୍ପଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି, ତାହା ଆଗ୍ରହୀ ଶିଳ୍ପୋଦ୍ୟୋକ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଯୋଗାଇବ । ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ କର୍ପୋରେସନ ଏବଂ NAFEDଙ୍କର ମିଳିତ ଉଦ୍ୟୋଗରେ କୋଣାର୍କ ଜୁଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ନାମକ ଯେଉଁ ହୋଟେଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଉଛି ତାହାର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ତାଳଚେରଠାରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ